اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۴ آذر ۱۴۰۱
• ۲۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۵ دسامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۴۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۲۲ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

متهم اصلی آلودگی هوای کلانشهرها

سرد شدن هوا در کلانشهری همچون تهران همواره با آلودگی هوا همراه بوده است، آلودگی‌ای که سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه یکدیگر را مقصر می‌دانند تا بار مسئولیت از گردن خود بردارند. شروع پاییز و زمستان آلودگی هوای پی در پی به خصوص برای کلان شهرها به دنبال دارد، برخی علت این آلودگی را وارونگی دما عنوان می‌کنند. امااین شرایط موجب شده است تا هر ارگان و سازمانی یکدیگر را مقصر آلودگی هوا بدانند، برخی از رسانه‌ها نیز نوک پیکان علت این آلودگی را به سمت استفاده از بنزین نا مناسب نشانه گرفته‌اند در حالی که به نظر می‌رسد در شرایط کنونی کلان شهرها از بنزین یورو ۴ استفاده می‌کنند و این حجم از آلودگی هوا ریشه در مسئله دیگری دارد؛ یعنی مازوت سوزی. با سرد شدن هوا و افزایش مصرف گاز در بخش خانگی همواره کارخانه‌های بزرگ و صنایع و حتی نیروگاه‌ها برای جلوگیری از تعطیلی به سمت استفاده از سوخت مایع یعنی گازوئیل و مازوت روی می‌آورند. ۴

با توسعه استفاده از چک الکترونیک در بازار

بساط چک بی‌محل جمع می‌شود

حدود یک ماه است که نوع جدیدی از چک که با امضای دیجیتال اعتبار پیدا می کند پا به مراودات تجاری گذاشته است. «چکاد» سامانه‌ای است که با هدف ارائه خدمات چک دیجیتال و حذف مخاطرات استفاده از چک‌های کاغذی طراحی شده است. این سامانه امکان نظارت و مدیریت آنلاین چک را برای شبکه بانکی و بانک مرکزی فراهم می کند.

براساس ساختار طراحی‌شده مردم به‌طور مستقیم با سامانه چکاد در ارتباط نیستند، اما این سامانه به‌نوعی زیرساخت پیاده‌سازی طرح چک الکترونیک به‌شمار می‌رود. به این جهت که قوانین چک دیجیتال مطابق قوانین دسته‌چک‌های فیزیکی است، تمام شرایط موردنیاز برای دریافت یک دسته‌چک فیزیکی برای دریافت چک‌های دیجیتال نیز برقرار است.

علاوه بر این روند اعتبارسنجی چک‌های فیزیکی برای این خدمت دیجیتال نیز کاربرد دارد. به گفته کارشناسان امنیت بالا یکی از مهم‌ترین مزایای چک دیجیتال است، چراکه در کنار مشخص‌شدن وضع اعتباری صادرکننده چک، امکان سرقت و تهدید این نوع چک هم کمتر است. بسیاری امیدوارن این سامانه بساط چک بی‌محل رو جمع کند. ۳

عکس: آیدا فریدی

شکاف قیمتی خانه‌های نوساز و قدیمی زیاد شد

بازار آپارتمان‌های کلید نخورده راکد است

۲

یادداشت

ساخت مسکن ملی غیرممکن نیست

۲

اعتبارسنجی دقیق می‌شود

۳

گزارش روز

تحمیل خسارت گسترده به صنایع

هرچند در فصول سرد سال‌های گذشته مصرف بی‌رویه گاز منجر به قطعی در شبکه خانگی نشده است، اما خسارات زیادی به صنایع کشور، از جمله پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها، سیمانی‌ها و نیروگاه‌ها تحمیل کرده است. در روزهای گذشته جواد اوجی، وزیر نفت در گفت‌وگویی با تاکید بر اینکه امسال هم کسری گاز خواهیم داشت، گفت: در زمستان برای آنکه تولید صنایع و نیروگاه‌ها کاهش نیابد از گاز طبیعی به سوخت مایع می‌رویم و از همین جهت لازم بود ذخیره‌سازی سوخت مایع به حد کافی موجود باشد.

با وجود آنکه وزیر نفت بر کاهش زیان صنایع تأکید دارد، اما بر اساس آمار و شواهد به نظر می‌رسد جایگزینی گاز طبیعی با سوخت مایع آنقدر هم بی‌هزینه نیست و خسارات زیادی را در سال‌های گذشته در کشور به جا گذاشته است. باید توجه داشت اینکه سال گذشته با وجود شکسته شدن رکوردهای مصرف، گاز بخش خانگی قطع نشد اتفاق خوشایندی بود ولی نباید از تبعات خسارت بار تحمیل محدودیت به سایر بخش‌ها که تنها به طور متوسط ۱۸ درصد از گاز کشور را مصرف می‌کنند، غفلت کرد. ۴

اعلامیهٔ پذیره‌نویسی سهام

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (سهامی عام) ثبت شده به شمارهٔ ۱۱۹۸۶۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۳۴۱۵۷

به اطلاع می‌رساند به استناد مصوبهٔ مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۱ و مجوز شمارهٔ ۰۱۴/۸۶۷۰۰۱-۰۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۹ سازمان بورس و اوراق بهادار مقرر گردید سرمایهٔ شرکت از مبلغ ۸۴,۰۰۰ میلیاردریال به مبلغ ۱۹۲,۴۲۸ میلیارد ریال افزایش یابد. در مهلت تعیین شده جهت استفاده از حق‌تقدم خرید سهام، تعداد ۶۲,۲۴۵,۳۰۸,۴۲۲ سهم از سهام جدید توسط سهامداران شرکت پذیره‌نویسی گردیده است. با عنایت به انقضای مهلت استفاده از حق‌تقدم مذکور و به منظور تحقق افزایش سرمایه، تعداد ۲,۱۸۲,۶۹۱,۵۷۸ سهم ۱۰۰۰ ریالی استفادهٔ نشدهٔ سهامداران برای پذیره‌نویسی عمومی با عنایت به مجوز شماره ۱۴۰۱۳۰۴۰۰۹۰۱۱۲۴۲۳۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ ادارهٔ ثبت شرکت‌ها به شرح زیر عرضه می‌گردد:

۱) موضوع فعالیت شرکت:

الف – موضوع فعالیت‌های اصلی:

۱- سرمایه‌گذاری در سهام،سهم‌الشرکه، واحدهای‌سرمایه‌گذاری صندوق‌ها یا سایر اوراق بهادار دارای حق رأی با هدف کسب انتفاع به‌طوری‌که به تنهایی یا به همراه اشخاص تحت کنترل یا اشخاص تحت کنترل واحد، کنترل شرکت، مؤسسه یا صندوق سرمایه‌پذیر را در اختیار گرفته یا در آن نفوذ قابل ملاحظه‌یابد و شرکت، مؤسسه یا صندوق سرمایه‌پذیر(اعم از ایرانی یاخارجی) در زمینه یازمینه‌های زیر فعالیت کند:

-تهیه و تولید انواع مواداولیه محصولات فولادی و فرآورده‌های فرعی آنها،

-استخراج کانی‌های فلزی و غیرفلزی و بهره‌برداری از معادن مربوط،

-تولیدوتوزیع برق و سایر انرژی‌های نو و تجدیدپذیر و بهره‌برداری از آنها،

-اجرای طرح‌های ساختمانی انبوه‌سازان املاک و مستغلات، پیمانکاری، خدمات مهندسی و ساخت‌وساز و نیز تدارک و تامین منابع در راستای آن،

-ارائه خدمات واسطه‌گری مالی ازجمله بانک و بیمه،

۲- انجام فعالیت‌های زیر در ارتباط با اشخاص سرمایه‌پذیر موضوع بند ۱ فوق:

۱-۲- خدمات اجرایی در تهیه و خرید مواد اولیه و ماشین‌آلات برای اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر،

۲-۲- خدمات طراحی و مهندسی اصولی و تضمین پروژه‌ها برای اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر،

۳-۲- انجام مطالعات، تحقیقات و بررسی‌های تکنولوژیکی، فنی، علمی، بازرگانی و اقتصادی برای بهره‌برداری توسط اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر،

۴-۲- تأمین منابع مالی اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر از منابع داخلی شرکت یا از طریق سایر منابع ازجمله اخذ تسهیلات بانکی به نام شرکت یا شخص حقوقی سرمایه‌پذیر با تأمین وثیقه یا تضمین بازپرداخت از طریق شرکت یا بدون تأمین وثیقه یا تضمین بازپرداخت،

۵-۲- تدوین سیاست‌های کلی و راهبردی و مدیریتی اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر،

۶-۲- شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری درخصوص بند ۱ فوق به منظور معرفی به اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر،

۷-۲- ارائه سایر خدمات فنی، مدیریتی، اجرایی و مالی به اشخاص حقوقی سرمایه‌پذیر.

۳-سرمایه‌گذاری با هدف کسب انتفاع و کنترل عملیات یا نفوذ قابل ملاحظه در سهام، سهم‌الشرکه و سایر اوراق بهادار دارای حق رأی آن عده از اشخاص حقوقی که خدمات زیر را منحصراً به اشخاص سرمایه‌پذیر یا علاوه بر اشخاص سرمایه‌پذیر به دیگران ارائه می‌نمایند،

۱-۳ خدمات موضوع بند ۲ فوق،

۲-۳ حمل‌ونقل، انبارداری، بازاریابی، توزیع و فروش محصولات.

ب) موضوع فعالیت‌های فرعی

۱- سرمایه‌گذاری در مسکوکات، فلزات گرانبها، گواهی سپردهٔ بانکی و سپرده‌های سرمایه‌گذاری نزد بانک‌ها و مؤسسات مالی اعتباری مجاز،

۲- سرمایه‌گذاری در سهام، سهم‌الشرکه، واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌ها یا سایر اوراق بهادار دارای حق رای شرکت‌ها، موسسات یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری با هدف کسب انتفاع به طوری‌که به تنهایی یا به همراه اشخاص تحت کنترل و اشخاص تحت کنترل واحد، کنترل شرکت، مؤسسه یا صندوق سرمایه‌گذاری سرمایه‌پذیر را در اختیار نگرفته یا در آن نفوذ قابل ملاحظه نیابد، یا در صورت در اختیار گرفتن کنترل یا نفوذ قابل ملاحظه، شخص حقوقی سرمایه‌پذیر در موضوعات غیر از موضوعات مذکور در بندهای ۱ و ۲ قسمت الف این ماده فعالیت نماید.

۳- سرمایه‌گذاری در سایر اوراق بهادار که به طور معمول دارای حق رأی نیست و توانایی انتخاب مدیر یا کنترل ناشر را به مالک اوراق بهادار نمی دهد.

۴- سرمایه‌گذاری در سایر دارایی‌ها از جمله دارایی‌های فیزیکی، پروژه‌های تولیدی و پروژه‌های ساختمانی با هدف کسب انتفاع،

۵- ارائه خدمات مرتبط با بازار اوراق بهادار از جمله:

۱-۵- پذیرش سمت در صندوق‌های سرمایه‌گذاری،

۲-۵- تامین مالی بازارگردانی اوراق بهادار،

۳-۵- مشارکت در تعهد پذیره‌نویسی اوراق بهادار،

۴-۵- تضمین نقدشوندگی، اصل یا حداقل سود اوراق بهادار،

۶- شرکت می‌تواند در راستای اجرای فعالیت‌های مذکور در این ماده، در حدود مقررات و مفاد اساسنامه اقدام به اخذ تسهیلات مالی و اعتباری از بانک‌ها، موسسات اعتباری و غیربانکی و همچنین از اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر در داخل و یا خارج از کشور یا تحصیل دارایی نماید یا اسناد اعتباری بانکی افتتاح کند و به واردات یا صادرات کالا بپردازد و امور گمرکی مربوطه را انجام دهد. این اقدامات فقط در صورتی مجاز است که در راستای اجرای فعالیت‌های شرکت ضرورت داشته باشند و انجام آنها در مقررات منع نشده باشند.

۲) مرکز اصلی ونشانی شعب شرکت و کدپستی: تهران – خیابان آفریقا-بلوارسفندیار- پلاک ۳ کدپستی ۱۹۶۷۹۱۷۱۷۱ شرکت شعب دیگری ندارد.

۳) سرمایهٔ فعلی شرکت: ۸۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال،

۴) موضوع افزایش سرمایه: مشارکت درافزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر و جبران مخارج سرمایه‌ای انجام شده.

۵) محل افزایش سرمایه: افزایش سرمایه ازمحل سود انباشته و مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی می‌باشد.

۶) مبلغ افزایش سرمایه: مبلغ ۴۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از محل سود انباشته ومبلغ ۶۴,۴۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از محل مطالبات و آورده نقدی،

۷) مبلغ سرمایه پس از افزایش: ۱۹۲,۴۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال،

۸) مدت شرکت: نامحدود

۹) نوع سهام: عادی بانام شرکت فاقد سهام ممتاز می‌باشد،

۱۰) ارزش اسمی هر سهم: ۱۰۰۰ ریال،

۱۱) مبلغ مشارکت شده توسط سهامداران شرکت: ۶۲,۲۴۵,۳۰۸,۴۲۲,۰۰۰ ریال،

۱۲) تعداد سهام قابل عرضه به عموم: ۲,۱۸۲,۶۹۱,۵۷۸ سهم،

۱۳) مشخصات اعضای هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت:

اشخاص حقیقی یا حقوقی	شماره ثبت اشخاص حقوقی	شناسه ملی اشخاص حقوقی	نماینده	نام پدر	شماره شناسنامه	کد ملی	سمت به‌طور کامل
شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	۷۸۴۱	۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴	رضا یزدخواستی	سیف‌اله	۴۳۸	۱۲۸۷۶۷۷۹۸۳	رئیس هیات‌مدیره - غیرموظف
موسسه صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر	۱۸۱۳۵	۱۰۱۰۰۶۲۵۰۷۰	محمد کشانی	علی	۵۲۱۹۵	۰۰۳۷۲۶۷۵۷۴	نایب‌رئیس‌هیات‌مدیره - موظف
شرکت سرمایه‌گذاری صدرتامین(سهامی عام)	۱۴۹۶۳۴	۱۰۱۰۱۹۲۴۶۹۶	رشیداسماعیلی‌مراللو	حسن	۱۷۰۹	۱۴۶۲۱۶۳۴۹۱	عضو هیات‌مدیره - موظف
شرکت فلزتدارک فولادمبارکه اصفهان (سهامی خاص)	۴۶۷۵۳	۱۰۲۶۰۶۴۸۱۳۵	محمد بهاروند	علی	۷۸۵	۱۲۸۹۱۷۴۹۶۲	عضو هیات‌مدیره - غیرموظف
شرکت معدنی وصنعتی فولادسنگ مبارکه اصفهان (سهامی خاص)	۲۷	۱۰۲۶۰۰۶۴۶۲۴	امیرحسین نادری	صابر	۸۶۸	۱۲۸۹۴۳۳۰۷۰	مدیرعامل وعضو هیات‌مدیره - موظف

هیات‌مدیره فاقد عضو علی‌البدل می‌باشد.

۱۴) شرایط حضور و حق رأی صاحبان سهام در مجامع عمومی: هر صاحب سهم یا وکیل یا قائم‌مقام قانونی شخص حقیقی صاحب سهم یا نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی صاحب سهم، صرف نظر از تعداد سهام صاحب سهم، می‌تواند به شرط ارائهٔ اصل ورقهٔ سهام یا گواهی موقت سهام و مدرک هویت، وکالت یا نمایندگی، درکلیهٔ مجامع عمومی، حضور یابد. هر سهامدار، برای هر یک سهم فقط یک رأی خواهد داشت، مگر در انتخاب اعضای هیأت‌مدیرهٔ شرکت که مطابق مادهٔ ۸۸ اصلاحیهٔ قانون تجارت عمل خواهد شد.

۱۵) مقررات اساسنامه راجع به تقسیم سود، تشکیل اندوخته و تقسیم دارایی بعد از تصفیه: تقسیم سود طبق ماده ۹۰ اصلاحیه قانون تجارت بین صاحبان سهام فقط پس از تصویب مجمع عمومی جایز خواهد بود و درصورت وجود منافع تقسیم ۱۰درصد از سود سالانه بین صاحبان سهام الزامی است. وضع اندوخته قانونی از سود خالص شرکت مطابق اصلاحیه قانون تجارت انجام می‌شود به پیشنهاد هیات‌مدیره وتصویب مجمع عمومی عادی، ممکن است قسمتی از سود خالص برای تشکیل سایر اندوخته‌ها کنار گذاشته شود. خالص سودحاصل از فروش سهام موجود در سبد سهام شرکت در هر سال به حساب اندوخته سرمایه‌ای منتقل و پس از رسیدن به نصف سرمایه ثبت شده شرکت و اخذ مجوز از سازمان بورس، بنا به پیشنهاد هیات‌مدیره و باتصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده قابل تبدیل به سرمایه است. اندوخته سرمایه‌ای تا زمان ادامه فعالیت شرکت غیرقابل تقسیم بوده و تنها در شرایط خاص و برای حفظ روند سوددهی شرکت با پیشنهاد هیات‌مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی، هرسال می‌توان حداکثر تا ۲۰درصد از مبلغی که در همان سال به حساب اندوخته سرمایه‌ای منظور می‌گردد، بین صاحبان سهام تقسیم نمود.تقسیم دارائی بعد از تصفیه طبق مفاد اساسنامه با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به عمل خواهدآمد.

۱۶) تعداد و امتیازات سهام ممتاز شرکت: شرکت فاقد سهام ممتاز می‌باشد.

۱۷) مبلغ و تعداد اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهم: شرکت فاقد هرگونه اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهم می‌باشد.

۱۸) مبلغ بازپرداخت نشدهٔ اوراق مشارکت: شرکت فاقد هرگونه مبلغ بازپرداخت نشده اوراق مشارکت می‌باشد.

۱۹) مبلغ دیون شرکت و همچنین مبلغ دیون اشخاص ثالث که توسط شرکت تضمین شده‌است: مطابق با صورت‌های مالی حسابرسی شدهٔ ۲۹ اسفند ۱۴۰۰، مجموع بدهی‌های کوتاه‌مدت صورت‌های مالی حسابرسی شده مزبور بدهی‌های احتمالی به همراه مبلغ تضمین‌های اعطایی درخصوص بدهی‌های اشخاص ثالث برابر با ۶۸,۸۰۷,۵۸۲ میلیون ریال می‌باشد.

۲۰) مدت پذیره‌نویسی: پذیره‌نویسی از اول وقت اداری روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۴ آغاز و تا پایان وقت اداری روز جمعه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۳ به مدت ۳۰ روز ادامه خواهد داشت.

تذکر: چنانچه سقف سرمایهٔ تعیین شده قبل از انقضای مهلت پذیره‌نویسی تکمیل و وجوه مربوطه تأمین گردد، عملیات پذیره‌نویسی متوقف خواهد شد.

۲۱) حداقل و حداکثر سهامی که هنگام پذیره‌نویسی باید تعهد شود: حداقل یک سهم و حداکثر ۲,۱۸۲,۶۹۱,۵۷۸ سهم.

۲۲) مشخصات متعهد پذیره‌نویسی و میزان تعهدات آن:

نام متعهد	شخصیت حقوقی	میزان تعهدات	موضوع فعالیت
شرکت فولادمبارکه اصفهان	سهامی عام	خرید کلیه حق‌تقدم‌های استفاده نشده	تولیدفولاد ومحصولات وابسته

۲۳) روزنامهٔ کثیرالانتشار: روزنامه‌های کثیرالانتشاری که اطلاعیه‌ها وآگهی‌های ناشردرآن منتشر می‌شود روزنامهٔ دنیای اقتصاد و صمت می‌باشد. همچنین اعلامیهٔ مذکوردرروزنامه‌های اطلاعات و عصر اقتصاد براساس مفاد ماده ۱۷۷ لایحه اصلاحیه قسمتی از قانون تجارت نیز منتشر می گردد.

۲۴) چگونگی پذیره‌نویسی:

با توجه به ثبت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (سهامی عام) نزد سازمان بورس اوراق بهادار پذیره‌نویسی سهام این شرکت تماماً از طریق شبکه کارگزاری انجام خواهد شد. متقاضیان پذیره‌نویسی می‌توانند در مهلت تعیین شده برای پذیره‌نویسی نسبت به ارائه تقاضای سفارش خرید اقدام نمایند. ضمناً خریداران حق‌تقدم فوق می‌بایست علاوه بر مبلغ پرداختی بابت حق‌تقدم، مبلغ اسمی هر سهم را نیز به کارگزار مربوطه بپردازند.

۲۵) مشخصات حساب بانکی ناشر: مبلغ دریافتی توسط کارگزار ناظر باید به حساب زیر واریز گردد: حساب شمارهٔ ۰۲۰۷۸۹۰۸۵۶۰۰۸ به‌نام شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (سهامی عام)، نزد بانک صادرات ایران شعبهٔ ممتاز بلوار ناهید کد ۲۵۲۸

۲۶) کلیهٔ اطلاعات و مدارک مربوط به شرکت شامل: اساسنامه، طرح اعلامیهٔ پذیره‌نویسی و آخرین صورت‌های مالی به ادارهٔ ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری تهران تسلیم شده است. همچنین گزارش توجیهی هیات‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه، گزارش و بلندمدت شرکت به ترتیب برابر با ۳۰,۸۸۶,۵۲۸ و ۷,۵۲۹,۵۴۱ میلیون ریال می‌باشد. همچنین براساس یادداشت ۴۸ همراه بازرس قانونی و بیانیهٔ ثبت سهام در دست انتشار در سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.mmdic.ir سایت رسمی ناشران اوراق بهادار به آدرس www.Codal.ir در دسترس علاقه‌مندان می‌باشد.

۲۷) مشخصات سهامداران: سهامداران بامالکیت بالای ۱۰درصد مطابق صورت‌های‌مالی حسابرسی‌شده سال‌مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹:

نام سهامدار	تعداد سهام	درصد مالکیت
شرکت فولادمبارکه اصفهان (سهامی عام)	۳۹,۸۹۴,۳۷۳,۱۶۱	۴۷.۴۹
موسسه صندوق بیمه اجتماعی روستائیان وعشایر	۱۶,۰۱۸,۴۹۲,۳۰۳	۱۹.۰۷

۲۸) نحوهٔ عمل در صورت عدم تکمیل پذیره‌نویسی سهام شرکت: شرکت فولاد مبارکه اصفهان تعهد نموده است حداکثر ظرف مدت ۵ روز پایانی مدت پذیره‌نویسی نسبت به خرید حق تقدم باقیمانده اقدام نماید.

▣ نکات مهم:

* مسئولیت صحت و قابلیت اتکای اطلاعات اعلامیهٔ پذیره‌نویسی بر عهدهٔ ناشر است.
* ناشر، شرکت تأمین سرمایه، حسابرس، ارزش‌یابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جبران خسارت وارده به سرمایه‌گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف و یا به دلیل ارائهٔ اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضهٔ اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آنها باشد، متضرر گردیده‌اند.
* ثبت اوراق بهادار نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی و مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار و شفافیت اطلاعاتی بوده و به منزلهٔ تأیید مزایا، تضمین سودآوری و یا توصیه و سفارشی درمورد شرکت‌ها یا طرح‌های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی‌باشد.

پذیره‌نویسان می‌توانند در صورت مشاهده هر گونه تخلف از موارد یاد شده در این اعلامیه مراتب را کتباً به سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس زیر ارسال نمایند.

تهران – ابتدای خیابان ملاصدرا – شمارهٔ ۱۳ سازمان بورس و اوراق بهادار – ادارهٔ نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای

هیات‌مدیره شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات(سهامی عام)

یادداشت

ساخت مسکن ملی غیرممکن نیست

میثم مهرپور
کارشناس مسکن

برای افزایش میزان ساخت و ساز مسکن، نهاده اولیه (زمین) در کشور به‌اندازه کافی وجود داشته و نقدینگی موردنیاز آن نیز می‌تواند به‌وسیله سیستم بانکی و گشایش ریالی تامین شود، بخش خصوصی نیز در بخش مسکن حضور فعالی دارد که می‌تواند در ساخت مسکن به دولت کمک کند.

اینکه دولت بخواهد مسکن بسازد یا شرایطی را مهیا کند که سازندگان مسکن ساخت آن را تسریع کنند، ۲ موضوع متفاوت است، اما ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال اگرچه کار بزرگی باشد، کار غیرممکنی نیست. در دولت‌های نهم و دهم به‌طور میانگین در هر سال ۷۰۰ هزار واحد مسکونی ساخته شد که در دولت یازدهم و دوازدهم به‌حدود ۳۰۰ هزار واحد کاهش یافت.

اصل این کار امکان‌پذیر است و امکانات و شرایط لازم برای آن نیز وجود دارد، اما به‌نظر نمی‌رسد بتواند تاثیر چندانی بر نرخ مسکن بگذارد و منجر به حل مشکل هزینه‌های بازار مسکن به‌طوری که شهروندان راحت‌تر بتوانند خانه‌دار شوند، نخواهد شد. در واقع، با افزایش عرضه در بازار مسکن، قیمت‌ها کاهش نمی‌یابد.

در برنامه‌های توسعه ۵ ساله گفته شده، هر ساله باید ۸۰۰ هزار تا یک میلیون واحد مسکن ساخته شود تا کشور با کمبود عرضه مسکن مواجه نشود، زیرا خانواده‌های جدیدی که تشکیل می‌شوند به مسکن نیاز دارند.

خانه‌هایی که ساخته می‌شوند، باید با نیاز متقاضی متناسب باشند. گفته می‌شود اکنون یک و نیم تا ۲ میلیون خانه خالی در کشور وجود دارد که بخشی زیادی از آن در استان و شهر تهران قرار گرفته است، این آمار اشتباه نیست، اما سوال اینجا است که چرا باوجود این تعداد خانه خالی همچنان با مشکل کمبود مسکن مواجهیم؟

خانه‌های خالی در مکان‌هایی قرار گرفته که متقاضی برای آن وجود ندارد، ممکن است در شمال تهران خانه‌هایی وجود داشته باشد که خالی است و خالی نیز می‌ماند، این موضوع ممکن است در اطراف تهران یا استان‌های بزرگ نیز وجود داشته باشد.

بنابراین زمانی می‌توان مشکل مسکن را حل کرد که عرضه مسکن متناسب با تقاضای آن باشد؛ با ساخت مسکن در مناطقی که به‌دلیل وجود مشکلات رفت‌وآمد و نبود امکانات اولیه، شهروندان حاضر به زندگی در آن نیستند یا مناطقی که هزینه مسکن در آن به‌قدری زیاد است که کسی توان خرید آن را ندارد، نمی‌توان مشکل مسکن را حل کرد.

طرح دولت برای ساخت مسکن فقط منجر به رونق اشتغال و رشد اقتصادی خواهد شد، زیرا با افزایش تولید مسکن بسیاری از تولیدات داخلی رونق خواهد گرفت، اکنون در بخش سیمان با کاهش تقاضا مواجهیم و با ظرفیت کمتر تولید انجام می‌شود و تقاضای کافی برای آن وجود ندارد. مشکل مسکن با یک اقدام حل نمی‌شود و علاوه بر افزایش عرضه مسکن، قدرت خرید شهروندان نیز در حل این مشکل اهمیت ویژه‌ای دارد، افزایش قدرت خرید شهروندان و افزایش عرضه متناسب با تقاضای بازار برای حل مشکل مسکن ضروری است.

بنابراین نمی‌توان از مسکن ارزان صحبت کرد، مسکنی که حتی زمین آن نیز رایگان باشد، کمابیش نیم میلیارد تومان هزینه دارد که بسیاری از افراد توانایی خرید آن را ندارند. ساخت مسکن با در نظر گرفتن نیاز مردم، می‌تواند مؤثر باشد و منجر به فعالیت سایر شغل‌ها نیز می‌شود، اما اگر دولت می‌خواهد این طرح موفق باشد، باید اجازه دهد خود مردم یا انبوه‌سازان این خانه‌ها را بسازند تا مشتری داشته باشد و اشتباهات گذشته تکرار نشود. ابعاد این طرح هنوز مشخص نیست، اما اگر دولت هر مداخله‌ای در هر قسمت از روند ساخت این مسکن‌ها داشته باشد، این طرح شکست خواهد خورد. واقعیت این است که باتوجه به هزینه‌هایی که در کشور وجود دارد، ساخت مسکن ارزان نرخ به‌معنای واقعی باید به فراموشی سپرده شود، زیرا اکنون دیگر امکان ساخت مسکن ارزان نرخ وجود ندارد. در دهه ۸۰، هزینه‌های ساخت مسکن مهر در نهایت حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان می‌شد، اما امروز حتی اگر دولت زمین رایگان در اختیار سازنده قرار دهد، برای ساخت یک واحد ۷۵ متری بدون شک حدود ۴۰۰ میلیون تومان هزینه ساخت لازم است، بنابراین نرخ ساخت هر متر مسکن، ۴ تا ۵ میلیون تومان است.

شکاف قیمتی خانه‌های نوساز و قدیمی زیاد شد

بازار آپارتمان‌های کلید نخورده راکد است

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

باتوجه به رکود حاکم بر بازار مسکن، در حال حاضر نرخ مسکن دچار عقب‌ماندگی در مقایسه با تورم عمومی شده است. هم‌اکنون می‌توان با قیمت‌هایی به‌مراتب پایین‌تر از نرخ ساخت، آپارتمان‌هایی با عمر بنای بالای ۳ سال خریداری کرد. این در حالی است که سهم فروش آپارتمان‌های نوساز از معاملات به پایین‌ترین میزان در ۸ سال گذشته رسیده است.

با بلند شدن صدای زنگ خطر برای بازار آپارتمان‌های کلیدنخورده، احتمال گران شدن مسکن وجود دارد، چرا که از نگاه بسیاری از کارشناسان مسکن، تورم می‌تواند در بلندمدت بازار را با خطر بیشتری همراه کند. از طرفی، تورم مصالح ساختمانی، شکاف نرخ آپارتمان‌های نوساز و قدیمی‌ساز را تشدید کرده و به‌همین لحاظ تعداد معاملات خانه‌های نوساز به پایین‌ترین حد خود رسیده و نسبت به ۸ سال قبل، ۵۰ درصد کاهش یافته است. همچنین، سیاست‌های دولت برای اخذ مالیات از خانه‌های خالی به‌هیچ عنوان نتوانسته به عرضه این واحدها در بازار مسکن کمکی کند و تاکنون بی‌نتیجه مانده است. صمت در این گزارش به دلایل رکود بازار در فروش آپارتمان‌های نوساز و تاثیر آن بر بازار ملک پرداخته است.

عکس: صمت

نرخ مناسب و متراژ به نسبت بالا، انگیزه خریداران مصرفی و سرمایه‌گذاری را برای خرید خانه‌های قدیمی بیشتر کرده است

تاثیر رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی

اثر رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی به‌شکل ایجاد شکاف قیمتی بین واحدهای نوساز و واحدهای با عمر بنای ۳ سال به بالا بروز کرده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ واحدهای کلید نخورده که در امسال تکمیل شده به‌مراتب بیش از آپارتمان‌هایی است که تا قبل از سال ۱۳۹۸ وارد بازار مسکن شده‌اند.

بازار مصالح ساختمانی به‌طورمعمول با مقدار اندکی تفاوت از تورم نقطه به نقطه پیروی می‌کند. مهر امسال نرخ تورم نقطه به نقطه ۴۸.۶ درصد بود. اگر نرخ نهاده‌های ساختمانی نیز به‌همین ترتیب دچار رشد شده باشد، نرخ ساخت نیز افزایش می‌یابد. این در حالی است که تورم سالانه بازار مسکن شهر تهران، ۳۸ درصد اعلام شده است.

مهر امسال واحدهای با عمر بنای کمتر از ۵ سال، ۲۸.۶ درصد از کل معاملات مسکن شهر تهران را به خود اختصاص دادند که کاهش ۱۴ درصدی را در مقایسه با مهر ۱۴۰۰ نشان می‌دهد.

سهم آپارتمان‌های کمتر از ۵ سال ساخت در شرایطی به ۲۸.۶ درصد رسیده که سال ۱۳۹۳ این واحدها ۵۸ درصد از قراردادهای خریدوفروش را به خود اختصاص می‌دادند. در واقع، معاملات آپارتمان‌های نوساز در مقایسه با ۸ سال قبل، ۵۰ درصد کاهش یافته است.

رشد سنگین نرخ آپارتمان‌های نوساز و ایجاد رکود در این بخش منجر به کاهش ساخت‌وساز شده است. آمار و ارقام بهار امسال از افت ۴۸ درصدی ساخت‌وساز در تهران نسبت به سال گذشته حکایت دارد.

عوامل محرک بازار مسکن

سعید لطفی، عضو هیات‌مدیره اتحادیه مشاوران املاک در رابطه با تغییر رفتار معامله‌گران بازار مسکن به صمت گفت: نرخ نهاده‌های ساختمانی نسبت به اواخر سال گذشته مقداری افزایش یافته است. این مسئله به رشد نرخ واحدهای نوساز یا پروژه‌های در حال ساخت می‌انجامد، اما به‌نظر نمی‌رسد بازار مسکن افزایش نرخ شدید را در ماه‌های آینده تجربه کند.

به‌گفته لطفی، رشد نرخ مسکن کمتر از تورم عمومی است. تورم نقطه به نقطه مسکن شهر تهران در ابتدای امسال ۲۶ درصد اعلام شد، در حالی که تورم عمومی در محدوده ۴۰ درصد قرار گرفت، در واقع مسکن ۱۴ درصد بازدهی منفی را تجربه کرد و باوجود رشد نرخ اسمی مسکن، نرخ واقعی آن ۱۴ درصد کاهش یافت.

وی درباره عوامل محرک بازار مسکن اظهار کرد: تورم عمومی، هزینه‌های ساخت، توان طرف تقاضا و تغییرات بازارهای موازی می‌تواند بر بازار مسکن تاثیرگذار باشد، به‌هرحال در مواجهه با تورم، دیگر انتظار نمی‌رود که رشد نرخ مسکن صفر شود. فقط به دلایل متعدد ممکن است سرعت رشد مسکن کاهشی شود. این موضوع از سال گذشته بر بازار مسکن حاکم بوده است.

لطفی خاطرنشان کرد: در واقع از زمانی که کنترل معاملات مسکن از دست معامله‌گران مصرفی خارج شد و سفته‌بازها با معاملات مکرر و سوداگرانه، زمینه رکود تورمی در بازار ملک را ایجاد کردند، فاصله بین قدرت‌خرید و قیمت‌ها روز به‌روز افزایش پیدا کرد و این وضعیت تا جایی پیش رفت که در عمل حلقه آخر زنجیره مسکن یعنی خرید از ناحیه تقاضای مصرفی به‌کلی از کار افتاد و خانه‌های نوساز روزبه‌روز با معامله‌گران فاصله گرفت.

لطفی درباره تغییر رفتار معامله‌گران در بازار مسکن، به صمت گفت: نرخ مناسب و متراژ به نسبت بالا، انگیزه خریداران مصرفی و سرمایه‌گذاران را برای خرید خانه‌های قدیمی‌ساز بیشتر کرده است.

وی افزود: ساخت‌وساز اصولی را می‌توان یکی دیگر از دلایل افزایش خرید خانه‌های قدیمی‌ساز عنوان کرد. بسیاری از خانه‌های نوساز از نقشه مناسب و قابل‌سکونت چندانی برخوردار نیستند، همچنین استفاده از مصالح ساختمانی نامناسب، خود در کور شدن ذوق خریدار خانه‌های نوساز بی‌تاثیر نیست.

دست نگه داشتن برای معامله خانه‌های نوساز را که چند ماهی است، گریبانگیر بازار مسکن شده، می‌توان در زمره دیگر دلایل کوچ خریداران به‌سمت خانه‌های قدیمی‌ساز عنوان کرد تا جایی که بسیاری از خریداران حتی حاضر نیستند از ملک‌شان بازدید شود.

مالیات بر خانه‌های خالی دردی را دوا نکرد

لطفی در رابطه با قانون مالیات بر خانه‌های خالی به صمت گفت: در حال حاضر برای ۷۵۰ هزار واحد خالی کشور از سازمان امور مالیاتی، قبض مالیاتی صادر شده است. ۶۰ هزار نفر از این ۷۵۰ هزار نفر اعتراض کرده‌اند که اطلاعاتی که براساس آن قبض مالیاتی صادره شده، اشتباه بوده است.

اگرچه درآمد مالیات خانه‌های خالی حتی در پیش‌بینی اولیه دولت نیز رقمی ناچیز بود که سهم موثری در تامین بودجه نداشت، اما این رقم برای سال‌های بعد نیز تکرار شد. این در حالی است که میزان درآمد وصولی از این مالیات در ۲ سال گذشته صفر بوده و در ۲ ماه ابتدایی امسال نیز رقم وصولی با میزان شناسایی‌شده، اختلاف زیادی داشته است. بنابراین، این طرح هم نتوانست در مقابل احتکار مسکن ایستادگی و خانه‌های خالی را وارد چرخه بازار کند.

لطفی در پایان گفت: افزایش حاشیه سود خرید خانه‌های قدیمی از مهم‌ترین دلایل استقبال از این خانه‌ها است. به‌عبارت بهتر، ساخت‌وساز خانه‌های قدیمی در شرایط موجود و فروش برخی واحدهای آن می‌تواند حاشیه سود به نسبت بالایی را به‌همراه داشته باشد، تا جایی که در شرایط موجود، برخی خریداران مصرفی به‌صورت اشتراکی این خانه‌ها را خریداری و بازسازی می‌کنند یا از نو می‌سازند.

کشورهایی در کاربرد اهرم مالیاتی و تحقق اهداف مربوط به آن در تنظیم بازار مسکن موفق بوده‌اند که بدون هیچ‌گونه تبصره، استثنا و شرایطی، اقدام به وضع و دریافت مالیات از املاک مسکونی به‌صورت سالانه کرده‌اند

طمع سازندگان برای افزایش نرخ مسکن

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: تحریم‌های غرب کمابیش بر تمام بخش‌های اقتصادی کشور تاثیر گذاشته است. از این‌رو، نگاه بسیاری از معامله‌گران بازارهای مالی به شکسته شدن یا نشدن تحریم‌ها است. از طرف دیگر، در نیمه پایانی امسال انتظار می‌رود معاملات بازار مسکن افزایش پیدا کند. اکنون شرایط خرید خانه برای معامله‌گران بهتر از هر فرصت دیگری است، چرا که به‌دلیل رکود معاملات، به‌ویژه خانه‌های نوساز، به‌نظر نمی‌رسد شاهد رشد قیمت‌ها در این بازار پرتقاضا باشیم.

وی بیان کرد: در ماه‌های اخیر سازنده‌ها بیشترین قیمت را برای نرخ پیشنهادی فروش آپارتمان‌های نوساز خود اعلام و بالاترین نرخ ممکن را، پیشنهاد کرده‌اند. علت این نوع اعلام نرخ از سوی سازنده‌ها، تورم مصالح ساختمانی و زمین است. سازنده‌ها در یکی، دو ماه اخیر، صرف‌نظر از اینکه نرخ تمام‌شده آپارتمان‌های آنها چقدر بوده، تورم مصالح و زمین را در محاسبه نرخ فروش خود در نظر گرفتند تا امکان شروع یک پروژه ساختمانی جدید را پس از فروش واحدهای تکمیل‌شده داشته باشند.

محمدی در ادامه افزود: این در حالی است که ثبات حاکم بر بازار مسکن سبب شده، قیمت‌های مذکور مورداقبال خریداران مسکن واقع نشود و بیشتر آنها به‌کلی از جست‌وجوی فایل‌های نوساز صرف‌نظر کنند. از آنجا که تورم مصالح ساختمانی در طول دوره جهش مسکن از تورم مسکن بازمانده بود، در سال ۱۴۰۰ این تورم به ۱۰۰ درصد رسید و در نتیجه سازنده‌ها اکنون بیش از هر زمان دیگری نگران هزینه تمام‌شده پروژه‌های آتی خود هستند.

در واقع، تورم بالای مصالح ساختمانی در سال ۱۴۰۰ روی محاسبات سازنده‌ها اثر گذاشته و این اثر به‌شکل اعلام قیمت‌های تند برای فروش آپارتمان‌های نوساز خود را نشان داده است. در نتیجه، تقاضای خرید مسکن نیز به طبقات سنی بالاتر یعنی آپارتمان‌های میانسال و قدیمی روی آورده است. عامل دیگری که می‌تواند بر آینده نرخ مسکن نوساز اثرگذار باشد، برنامه دولت برای استفاده موثر از ابزارهای مالیاتی بخش مسکن است. اگر دولت به‌جای اتلاف وقت برای سیاست‌های ناکارآمدی نظیر مالیات بر خانه‌های خالی، به‌سراغ مالیات سالانه املاک به‌عنوان ابزار مالیاتی دست اول برود، حداقل نتیجه آن شکستن مقاومت فروش زمین و املاک کلنگی است و به‌دنبال عرضه این املاک، نرخ زمین کاهش و فضای عمومی تعیین نرخ فروش آپارتمان‌های نوساز تغییر می‌کند.

استفاده موثر از ابزارهای مالیاتی

این کارشناس خاطرنشان کرد: در حال حاضر نرخ زمین ۸۰ درصد از نرخ تمام‌شده ساخت هر واحد آپارتمان مسکونی را شامل می‌شود و این یعنی اگر حباب نرخ زمین از طریق افزایش عرضه به‌واسطه وضع مالیات تخلیه شود، اثر آن بلافاصله روی نرخ مسکن نوساز نمود پیدا خواهد کرد.

وی افزود: دریافت مالیات سالانه از املاک مسکونی یکی از اهرم‌های قوی و متداول مالیاتی برای تنظیم بازار مسکن است. کشورهای دریافت‌کننده این مالیات توانسته‌اند به این ترتیب ثبات بازار مسکن در درازمدت را حفظ کنند. در قالب مالیات سالانه املاک مسکونی، مالکان واحدهای مسکونی در پایان هر سال مبلغی معادل ضریبی از ارزش روز ملک خود را به دولت پرداخت می‌کنند.

محمدی در پایان گفت: کشورهایی در کاربرد اهرم مالیاتی و تحقق اهداف مربوط به آن در تنظیم بازار مسکن موفق بوده‌اند که بدون هیچ‌گونه تبصره، استثنا و شرایطی اقدام به وضع و دریافت مالیات از املاک مسکونی به‌صورت سالانه کرده‌اند. در واقع، در الگوهای موفق، این نوع مالیات در دنیا و در کشورهای پیشرفته همه املاک مسکونی با ضرایب مشخص مشمول پرداخت مالیات سالانه هستند.

سخن پایانی

از ابتدا مهم‌ترین منبع پیش‌بینی‌شده برای صندوق ملی مسکن، مالیات‌های بخش مسکن و ساختمان عنوان شد، اما حالا جای خالی مالیات در آن مشهود است. گفته می‌شود وزارت راه و شهرسازی مسئولیت شناسایی واحدهای خالی و لوکس را به‌منظور اخذ مالیات برعهده دارد که ۵۲۰ هزار خانه خالی را شناسایی کرده، اما در ظاهر هنوز لیستی درباره خانه‌های لوکس ارائه نشده است. اواسط خرداد امسال، وزیر اقتصاد از نبود اراده در دولت قبل برای اجرای قانون مالیات بر خانه‌های لوکس صحبت کرد.

باتوجه به اینکه از ابتدا عنوان می‌شد، واریز مالیات‌های حوزه مسکن و ساختمان به این صندوق تزریق و به‌نوعی مهم‌ترین منبع مالی برای آن در نظر گرفته شده بود. به‌نظر می‌رسد طی ۱۵ ماه گذشته مالیات چندانی از محل منابع بخش مسکن وارد این صندوق نشده است، زیرا آنچه در عمل از مالیات خانه‌های خالی آن هم پس از ۲ سال از تصویب قانون آن به‌دست آمده، ۲۲ میلیارد تومان است و رقم دریافتی از مالیات خانه‌های با نرخ بیش از ۱۰ میلیارد تومان، فقط ۲۷ میلیون تومان بوده که این موضوع، شکست این طرح را برای همگان به‌شکل کامل روشن کرده است.

مبنای شناسایی خانه‌های خالی اشتباه است

به‌گفته رئیس سازمان امور مالیاتی با اجرای قانون مالیات بر پایانه‌های فروشگاهی، نظام مالیاتی ایران به یک نظام مالیاتی مترقی در تراز جهانی تبدیل خواهد شد.

به گزارش ایسنا، داود منظور با بیان اینکه یکی از مشکلات امور مالیاتی شرکت‌های کاغذی هستند،افزود: به‌دنبال حل مشکلات سامانه فعلی مودیان مالیاتی هستیم که با اصلاح آن از یک نظام اطلاعات لکه‌ای به یک نظام اطلاعاتی جامع می‌رسیم. وی ادامه داد: راه سختی را برای پیاده‌سازی آن داریم و امکان ریزداده‌های اقتصادی بیش از ۸ میلیون فعال اقتصادی نیاز به دوران گذار دارد. این مقام مسئول ادامه داد: موضوع دیگر، ۲ قانون مالیات بر درآمد و مالیات بر عایدی سرمایه و در حال حاضر در مجلس و در حال پالایش و این ۲ قانون جدید مکمل ظرفیت‌های قانون‌گذاری نظام مالیاتی جدید است و این قانون هنوز جای کارشناسی و تأمل دارد. وی بااشاره به قانون مالیات بر عایدی سرمایه گفت: در بحث عایدی سرمایه و بستر اجرایی، باید قانون فروشگاهی را در نظر بگیریم و باید امکان مالیات اشخاص به اشخاص و اشخاص به بخش تجاری را فراهم کنیم.

منظور تصریح کرد: سیاست‌های مالیاتی باید همسو با سیاست‌های دیگر اقتصادی باشد، به‌طوری که مالیات‌ستانی با اهداف حمایت از اشتغال و حفظ ارزش پولی کشور هماهنگ باشد. مالیات‌ستانی درست می‌تواند در مقابله با پولشویی و فسادهای دیگر باشد. همچنین، مالیات مستغلات در کشور ما بسیار کم گرفته شده، در صورتی که باید بسیار بیشتر از این باشد، به‌طوری که یک ظرفیت بلااستفاده در مالیات مستغلات داریم.

با توسعه استفاده از چک الکترونیک در بازار

بساط چک بی‌محل جمع می‌شود

نوع جدیدی از چک که تمام قوانین چک کاغذی برای آن قابل‌اجراست و با امضای دیجیتال اعتبار پیدا می‌کند پا به مراودات تجاری گذاشت. «چکاد» سامانه‌ای است که با هدف ارائه خدمات چک دیجیتال و حذف مخاطرات استفاده از چک‌های کاغذی طراحی شده است. این سامانه امکان نظارت و مدیریت آنلاین چک را برای شبکه بانکی و بانک مرکزی فراهم می‌کند. براساس ساختار طراحی‌شده مردم به‌طور مستقیم با سامانه چکاد در ارتباط نیستند، اما این سامانه به‌نوعی زیرساخت پیاده‌سازی طرح چک الکترونیک به‌شمار می‌رود. به این جهت که قوانین چک دیجیتال مطابق قوانین دسته‌چک‌های فیزیکی است، تمام شرایط موردنیاز برای دریافت یک دسته‌چک فیزیکی برای دریافت چک‌های دیجیتال نیز برقرار است. علاوه بر این روند اعتبارسنجی چک‌های فیزیکی برای این خدمت دیجیتال نیز کاربرد دارد. به‌گفته کارشناسان امنیت بالا یکی از مهم‌ترین مزایای چک دیجیتال است، چراکه درکنار مشخص‌شدن وضع اعتباری صادرکننده چک، امکان سرقت و تهدید این نوع چک هم کمتر است. همچنین نیاز به انتقال چک در مسیرهای بسیار دور یکی از مشکلات چک‌های فیزیکی است که در این خدمت دیجیتال برطرف می‌شود. صمت درباره چگونگی استفاده از چک الکترونیک و همچنین مزایا و معایب الکترونیکی شدن چک با کارشناسان حوزه فناوری‌های مالی گفت‌وگو کرده است.

عکس: صمت

گروه اقتصاد
editor@smtnews.ir

احتمال فراگیری چک الکترونیک کم است

امیرحسین راد، کارشناس فناوری‌های مالی درباره مزایا و معایب ورود چک الکترونیک به چرخه مالی کشور به صمت گفت: احتمال فراگیری چک الکترونیک در میان مردم در شرایط حاضر کم است، زیرا نبود تجربه جدی در استفاده از زیرساخت «کلید عمومی» و «امضای دیجیتال» در کشور، امکان سوءاستفاده‌های احتمالی از این فناوری جدید را بالا خواهد برد. وی افزود: پس از سامانه مالیاتی و سامانه قضایی کشور، «چک الکترونیک» سومین پروژه‌ای است که امضای دیجیتال در آن کاربرد دارد، اما هنوز از دو پروژه قبلی در این زمینه آن‌طور که باید استقبال نشده است.

■ وجود دو الزام

راد درباره چگونگی احراز هویت در پروژه چک الکترونیک، توضیح داد: در موضوع احراز هویت چک الکترونیک عواملی مثل داشتن موبایل یا رایانه برای دریافت پیامک الزامی است. دانستن گذرواژه جزو دیگر الزامات در بکارگیری این ابزار الکترونیک است.

■ رفتار مشتری، تعیین‌کننده نهایی

وی درباره مزایای استفاده از چک الکترونیک گفت: به‌طور کلی وجود طیف وسیع خدمات و تنوع آنها باعث ایجاد حق انتخاب برای مشتری نهایی می‌شود و این امکان را فراهم می‌کند که سیستم‌های عملیاتی مشتری نهایی بتوانند با کارآیی بهتری در ارتباط با شبکه بانکی قرار بگیرند. همین امر تجارت را تسهیل می‌کند؛ بنابراین وقتی یک سرویس مالی تازه ارائه می‌شود، هرگز نباید به‌دنبال مزایای آن بود، زیرا در نهایت رفتار مشتری در بازار سودمند یا بی‌فایده‌بودن سرویس مالی جدید را مشخص می‌کند. راد معتقد است سرویس جدید چک در همان طبقه تلفن‌بانک و اینترنت‌بانک قرار می‌گیرد؛ یعنی همان منطقی را دنبال می‌کند که بانک‌های سنتی را به این فکر انداخت که شعب بانک‌ها را درون خانه‌های مردم ببرند.

■ ذائقه سنتی، نیازمند تغییر

وی در ادامه اظهار کرد: خدمت جدید غیر از مکانیزه‌کردن خدمات مرتبط با چک در سمت زنجیره تامین شبکه بانکی، تجربه کاربری در زنجیره ارزش شبکه بانکی را نیز بهبود می‌بخشد.

این کارشناس فناوری‌های مالی ادامه داد: نبود مسائلی چون اختلاف موارد نوشته شده روی چک فیزیکی با آنچه در سامانه ثبت شده، رفع نگرانی افراد از تحویل یک چک فیزیکی که در سامانه ثبت نشده و اطمینان از تغییر نیافتن اطلاعات و امضای چک از مزایای چک دیجیتال است.

وی درباره معایب چک الکترونیک توضیح داد: با تامل در رفتار اقتصادی جامعه ایرانی درمی‌یابیم ایراد اول و بزرگ چک الکترونیک نحوه برخورد قانون با چک است که باعث می‌شود اعتبار برگه چک در بازار سنتی ایران از یک داده الکترونیکی (چک الکترونیک) بالاتر باشد؛ پس تغییر ذائقه قشر بازاری و سنتی ایران به‌راحتی امکان‌پذیر نیست.

وی اضافه کرد: ایراد دوم نبود تجربه جدی در استفاده از زیرساخت کلید عمومی و امضای دیجیتال در کشور و امکان سوءاستفاده‌های احتمالی از فناوری آن است.

این دو ایراد اساسی باعث می‌شود چک الکترونیک نتواند جایگاه خود را به این زودی‌ها در جامعه پیدا کند.

راد در پاسخ به این پرسش که آیا شبکه بانکی کشور برای اجرایی کردن پروژه چک الکترونیک آمادگی ارائه سرویس امضای دیجیتال و استفاده از این فناوری را دارد یا خیر؟ گفت: قوانین مربوط به چک و نوع مسئولیتی که صدور هر برگه چک بر عهده صاحب حساب قرار می‌دهد، وقتی در کنار انواع حملات سایبری که می‌تواند زیرساخت کلید عمومی را فلج کند قرار گیرد، این مسئله را گوشزد می‌کند که چک الکترونیک باید با حجم بیشتری از «تحقیق و توسعه» برای پیاده‌سازی موفق اجرای شود.

> با ورود چک الکترونیک به چرخه تبادلات مالی امکان صدور چک بی‌محل از تجارت اشخاص حقیقی و حقوقی برچیده می‌شود

سرعت بالای نقدشوندگی با چک الکترونیک

وحید شامخی، کارشناس ارشد فناوری‌های بانکی در تشریح مزایا و معایب اجرای طرح چک الکترونیک به صمت گفت: چک الکترونیک نوع جدیدی از چک است که سرعت، دقت و امنیت بیشتری در عملکرد و نقدشوندگی نسبت به چک‌های کاغذی دارد؛ تمام قوانین چک کاغذی برای آن قابل اجراست و با یک امضای الکترونیکی اعتبار پیدا می‌کند.

وی افزود: برای استفاده از این نوع چک، زیرساختی باعنوان «سامانه چکاد» راه‌اندازی شده است. این سامانه چک امن دیجیتال با هدف ایجاد بستری برای ارائه چک الکترونیک و رفع مخاطرات جاری در چک‌های کاغذی راه‌اندازی شده که امکان مدیریت و نظارت آنلاین مبادله چک را برای شبکه بانکی و بانک مرکزی فراهم می‌کند.

■ چک امن‌تر از چک کاغذی

وی با تاکید بر اینکه بانک مرکزی چک الکترونیک را امن‌تر از چک کاغذی می‌داند، گفت: چک الکترونیک امن‌تر از چک کاغذی است، زیرا نمی‌توان مندرجات آن را تغییر داد یا به‌طور کلی منکر صدورش شد. همچنین بانک مرکزی برای افزایش امنیت چک الکترونیک زیرساختی ایجاد کرده تا صادرکنندگان یا انتقال‌دهندگان چک از طریق امضای دیجیتال، احراز هویت و اعتبارسنجی شوند و همین امر بر امنیت چک‌های دیجیتال اضافه می‌کند. شامخی در ادامه متذکر شد: در واقع سامانه چکاد و کدنهاب امنیت چک‌های الکترونیکی را بیش از پیش تضمین می‌کنند. نهاب سامانه‌ای حاوی اطلاعات هویتی مشتریان بانکی است که با اختصاص دادن شماره شناسایی ویژه برای هر کاربر بانکی، امکان احراز هویت آسان و سریع افراد در شبکه بانکی را فراهم می‌کند.

این کارشناس ارشد فناوری‌های بانکی در ادامه اضافه کرد: در چک‌های کاغذی احتمال خط‌خوردگی یا نگارش اشتباه وجود دارد و اگر این اتفاق بیفتد، راهی جز ابطال چک یا پشت‌نویسی (آن هم با محدودیت‌های خاص خود) وجود ندارد، اما در صدور چک الکترونیک، دیگر مشتریان با چنین دردسری روبه‌رو نخواهند شد. همچنین محدود نبودن تعداد برگ چک، ممکن نبودن تغییر در برگ چک الکترونیکی، صرفه‌جویی در مصرف کاغذ و اطلاع‌رسانی از وضعیت نقل‌وانتقالات چک از جمله مزایای چک الکترونیک است.

■ چک بی‌برگشت

شامخی افزود: حذف مراحل زمان‌گیر مثل جابه‌جایی، دسته‌بندی و حسابداری چک‌ها، کارمزد و هزینه عملیاتی پایین‌تر، مدیریت ریسک بهتر، سرعت بالای فرآیندهای صدور و پرداخت چک، امکان جایگزینی در تمامی معاملات و مطلع شدن صاحب چک بعد از پرداخت وجه از دیگر مزایای استفاده از چک دیجیتال است. وی با تاکید بر اینکه اجرای قانون جدید چک به‌میزان قابل‌ملاحظه‌ای از وقوع جرائم بانکی کاسته، گفت: قانون جدید چک و چک‌های دیجیتال تا حد زیادی در کاهش جرایم بانکی تاثیر داشته است. از آنجا که با ثبت اطلاعات در سامانه‌های الکترونیکی، امکان صدور چک بی‌محل وجود ندارد، احتمال برگشت خوردن و کلاهبرداری نیز کمتر می‌شود. شامخی با تاکید بر امنیت بالای چک الکترونیک گفت: با فراگیر شدن استفاده از چک الکترونیک اعتماد دوباره به این ابزار اقتصادی بازمی‌گردد، زیرا برعکس چک‌های کاغذی امکان جعل چک الکترونیک وجود ندارد و همچنین با اعتبارسنجی که از متقاضی دسته‌چک انجام می‌شود، احتمال برگشت خوردن چک به صفر می‌رسد. وی افزود: با ورود چک الکترونیک به چرخه تبادلات مالی امکان صدور چک بی‌محل از تجارت اشخاص حقیقی و حقوقی برچیده می‌شود.

این کارشناس ارشد فناوری‌های بانکی در پاسخ به این پرسش که آیا چک الکترونیک معایبی هم دارد؟ گفت: باتوجه به اینکه استفاده از چک الکترونیک نیازمند داشتن سواد کامپیوتری، بستر فراهم اینترنت و همچنین دانش استفاده از نرم‌افزار است، ممکن است استفاده از این روش نوین برای همه اقشار جامعه آسان نباشد؛ بنابراین لازم است ابتدا بانک‌ها آموزش استفاده از سامانه «چکاد» را در دستور کار قرار دهند؛ هرچند ممکن است زمان زیادی ببرد تا استفاده از چک الکترونیک در بازار مالی سنتی ایران جا بیفتد.

وی با تاکید بر اهمیت امنیت شبکه قوی اظهار کرد: بانک‌ها به‌ویژه بانک مرکزی به‌عنوان نهاد برنامه‌ریز این ابزار الکترونیک لازم است ابتدا امنیت شبکه را برای پیاده‌سازی چنین طرح بزرگی آماده کنند تا چک الکترونیک از خطر احتمالی هر گونه هک و دسترسی به اطلاعات در امان بماند، زیرا در حال حاضر بزرگ‌ترین خطری که می‌تواند بانک‌ها و متقاضیان چک الکترونیک را با مشکل مواجه کند، امنیت پایین شبکه و لو رفتن اطلاعات حساب‌ها است.

سخن پایانی

بازگشت اعتماد به چک همیشه دغدغه مسئولان نظام بانکی کشور بوده است. اکنون بانک مرکزی آخرین حلقه اجرای قانون جدید چک با عنوان چک الکترونیک را عملیاتی کرد تا اعتبار دوباره به این برگه پولی بازگردد. آخرین مرحله از اصلاح قانون چک در کشور به اجرا در آمد و مانند سایر کشورهای پیشرو در بانکداری چک هم به زمره فعالیت‌های نوین بانکی پیوست و الکترونیک شد. چک الکترونیک در دنیای مدرنی متولد شده که وجود بستر قوی اینترنت به‌عنوان پایه اصلی استفاده از آن ضروری است. به‌اعتقاد کارشناسان با باز شدن پای چک الکترونیک به مبادلات تجاری امکان سوءاستفاده از چک (چک کاغذی) به‌شدت کاهش خواهد یافت، زیرا تمامی نواقصی که در چک کاغذی وجود داشت در چک الکترونیک مرتفع شده و از سوی دیگر بانک‌ها با اعتبارسنجی متقاضیان چک الکترونیک از صدور چک بی‌محل پیشگیری خواهند کرد. بانک مرکزی بر این باور است که با همه‌گیر شدن چک الکترونیک اعتبار به معاملات بر پایه چک بازمی‌گردد.

یادداشت

اعتبارسنجی دقیق می‌شود

رضا قربانی
کارشناس فناوری‌های مالی

چک برگه‌ای اعتباری است که از دیرباز حضور پررنگی در تبادلات مالی کشور داشته و به‌عنوان سند پرداخت نقدی مورد استفاده قرار گرفته است. این برگه سال‌هاست که در مراودات تجاری خرد و کلان نقش پول اعتباری را برعهده دارد. با گسترش فناوری‌های نوین و کمتر شدن نیاز جامعه به پول و همچنین امکان سوءاستفاده از این برگه‌های پول‌نما اعتماد عمومی به این واسطه مالی تا حد زیادی سلب شد. در ادامه این روند بانک مرکزی تصمیم گرفت در اقدامی همراستا با کشورهای پیشرو در زمینه چک پول، قوانین مرتبط با اعتبارسنجی این برگه جایگزین پول را سختگیرانه و دقیق‌تر کند.

در راستای امنیت‌بخشی به دسته‌چک اشخاص حقیقی و حقوقی «چک الکترونیک» به تبادلات مالی کشور افزوده شد. کارشناسان بانکی معتقدند اجرای فرآیند چک الکترونیک و برخط شدن سامانه چک الکترونیک میان بانک‌های کشور و قوه قضاییه، امکان برگشت خوردن چک را به صفر نزدیک می‌کند و عملا چک بی‌محل از چرخه اقتصاد کشور حذف می‌شود و اعتبار و اعتماد به چک بازخواهد گشت.

با اجرای طرح چک الکترونیک، پرداخت اعتبار چک با بکارگیری شیوه‌های نوآورانه مقدور می‌شود و دیگر تحت سلطه سیستم‌های پرداخت سنتی مانند پول نقد، کارت‌های اعتباری و نقل‌وانتقالات بانکی نخواهد بود. این روند بازاری در حال تحول بوده که روی آسان‌سازی، جهانی‌سازی، نوآوری‌های فناوری و امنیت تمرکز دارد. به‌علاوه اینکه کاهش هزینه مبادله در اجرای طرح چک الکترونیک از جمله اقدامات دولت در راستای حمایت از تولید و تسهیل تجارت است. از سوی دیگر اجرای طرح چک الکترونیک هزینه انعقاد قرارداد، مشکلات حقوقی، قضایی و کیفری را کاهش می‌دهد؛ بنابراین هر قدر نظام اقتصادی و حقوقی به کاهش این دست نااطمینانی‌ها کمک کند سرعت گردش کالا و خدمات افزایش می‌یابد. بر همین مبنا و در سایه اعتماد به چک الکترونیک رونق اقتصادی بیشتر خواهد شد. یکی دیگر از شاخص‌های مهم چک، اعتبارسنجی صاحبان این برگه‌های اعتباری است که در سال‌های اخیر با چالش‌های بسیاری همراه بوده است. در حقیقت اعتبارسنجی صاحبان چک با بکارگیری تکنیک‌ها و روش‌های پیشرفته و نوین آماری و استفاده از مدل‌های استاتیکی مبتنی بر تاریخچه و حساب‌های اعتباری افراد انجام می‌شود. در این فرآیند وضعیت نقدینگی چک صادرشده بررسی می‌شود و ریسک و خطر احتمالی اعطای چک به متقاضیان امور بانکی مورد اندازه‌گیری و امتیازبندی قرار می‌گیرد.

در ایران تجهیز و تخصیص منابع به فعالیت‌های اقتصادی از طریق بازار مالی انجام می‌پذیرد که بازار اعتبارات بانک بخشی از این بازار است؛ بنابراین بانک‌ها به‌عنوان عضو اصلی تخصیص منابع مالی بیشترین امکان اعتبارسنجی اشخاص حقیقی و حقوقی را دارند. تخصیص چک به اشخاص به‌عنوان اصلی‌ترین نقش بانک در بازار مالی از طریق اعطای اعتبار به مشتریان صورت می‌گیرد؛ بنابراین یکی از موضوعات دارای اهمیت، اعتبارسنجی مشتریان در شبکه بانکی است. در همین راستا چک الکترونیک تنها در اختیار متقاضیانی قرار می‌گیرد که اعتبار مالی آنها از طریق بانک احراز شده باشد.

اعتبارسنجی متقاضیان چک الکترونیک عامل کاهش و کنترل ریسک به‌عنوان یکی از عوامل موثر بر بهبود فرآیند اعطای چک الکترونیک و در نتیجه عملکرد بانک‌ها مطرح است و نقش اساسی در تداوم ارائه تسهیلات و بقای بانک‌ها و مؤسسات مالی دارد؛ بنابراین اعتبارسنجی متقاضیان چک الکترونیک روشی مطمئن و متداول برای افزایش کیفیت اعطای خط اعتباری چک و مدیریت ریسک در نظام بانکی و همچنین بازارهای مالی به‌شمار می‌رود.

با اعتبارسنجی متقاضیان دریافت چک الکترونیک، تعداد افرادی که به‌دلیل موضوعات حقوقی چک با سیستم قضایی درگیر هستند، کاهش خواهد یافت؛ بنابراین با گذر زمان افزایش اعتبار چک به بهبود فضای کسب‌وکار می‌انجامد، زیرا با برخط شدن سامانه چک این بار صادرکنندگان آن برای حفظ اعتبار خود نزد بانک پیگیر پرداخت چک خواهند بود. باتوجه به موارد یادشده اجرای طرح چک الکترونیک می‌تواند تحولی بزرگ در نظام مراودات مالی بین اشخاص به‌وجود آورد. در این روش سیستم کاغذی به سیستم الکترونیک بدل می‌شود، اما تمامی قوانین مرتبط با چک کاغذی برای آن قابل‌اجراست. همچنین از آنجایی که این چک فقط با امضای دیجیتال اعتبار پیدا می‌کند، امکان سوءاستفاده از چک به کمترین میزان ممکن کاهش خواهد یافت.

نوبت دوم

شرکت آلومینای ایران

فراخوان عمومی یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام عملیات آماده‌سازی، حفاری، باطله‌برداری، استخراج، جمع‌آوری، دپو و بارگیری سنگ بوکسیت و باطله، حمل و تخلیه به محل دپوهای تعیین‌شده توسط کارفرما در معدن بوکسیت تاگویی چهار و پنج جاجرم	عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۷۱

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: از مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۴ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۳ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت ارزیابی کیفی: ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن‌های ۳۲۶۰۵۳۴۶ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲۴۸۷
پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۲۴

واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

پنجشنبه
۲۴ آذر ۱۴۰۱- ۲۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ - ۱۵ دسامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۲۲-پیاپی ۳۵۴۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بلایی که قطعی گاز بر سر اقتصاد می‌آورد

تحمیل خسارت گسترده به صنایع

هرچند در فصول سرد سال‌های گذشته مصرف بی‌رویه گاز منجر به قطعی در شبکه خانگی نشده است، اما خسارات زیادی به صنایع کشور، از جمله پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها، سیمانی‌ها و نیروگاه‌ها تحمیل کرده است. در روزهای گذشته جواد اوجی، وزیر نفت در گفت‌وگویی با تاکید بر اینکه امسال هم کسری گاز خواهیم داشت، گفت: در زمستان برای آنکه تولید صنایع و نیروگاه‌ها کاهش نیابد از گاز طبیعی به سوخت مایع می‌رویم و از همین جهت لازم بود ذخیره‌سازی سوخت مایع به حد کافی موجود باشد. با وجود آنکه وزیر نفت بر کاهش زیان صنایع تأکید دارد، اما بر اساس آمار و شواهد به نظر می‌رسد جایگزینی گاز طبیعی با سوخت مایع آنقدر هم بی‌هزینه نیست و خسارات زیادی را در سال‌های گذشته در کشور به جا گذاشته است. باید توجه داشت اینکه سال گذشته با وجود شکسته شدن رکوردهای مصرف، گاز بخش خانگی قطع نشد اتفاق خوشایندی بود ولی نباید از تبعات خسارت بار تحمیل محدودیت به سایر بخش‌ها که تنها به طور متوسط ۱۸ درصد از گاز کشور را مصرف می‌کنند، غفلت کرد.

پتروشیمی‌ها؛ نخستین قربانی ناترازی گاز

قطعا نخستین بخشی که از قطعی گاز متضرر می‌شوند، پتروشیمی‌ها هستند. اهمیت این صنعت از آن جهت که درآمد ارزی گسترده‌ای که برای کشور به همراه دارد بسیار بالاست. گفتنی است

پتروشیمی‌ها به طور متوسط ۸.۷ درصد از گاز تولیدی کشور را به عنوان سوخت یا خوراک مصرف می‌کنند. در سال‌های گذشته به علت مشوق‌های متعدد پتروشیمی‌های خوراک گازی رشد روزافزونی داشته‌اند.

به طور مثال درحال‌حاضر تولید متانول در کشور سالانه ۱۲ میلیون تن است و میزان تولید متانول ایران در سال ۱۴۰۴ به بیش از ۲۳ میلیون تن در سال می‌رسد که این رقم معادل ۴۳ درصد از کل حجم تجارت جهانی متانول است.

در سال ۹۸ میانگین ۱۹ تا ۴۲ روز قطعی گاز در این صنعت ثبت شده که طبق برآوردهای به عمل آمده زیان ناشی از این قطعی گاز صرفاً از محل کاهش فروش محصولات پتروشیمی، ۳۲۰ میلیون دلار است، در سال ۹۹، ۵ تا ۳۵ روز قطعی گاز داشته که خسارتی ۳۱۶ میلیون دلاری به این صنعت وارد شده و در امسال خسارت ناشی از کاهش فروش گاز به پتروشیمی‌ها در فصل سرد امسال، حدود ۸۰۰ میلیون دلار تخمین زده شده است.

در رابطه با امسال نیز احمد مهدوی ابهر، دبیر انجمن صنفی پتروشیمی در گفت‌وگو با مهر گفت: در سال گذشته ۱۱ پتروشیمی متانولی یا اوره‌ای که خوراک گاز طبیعی متان داشته‌اند دچار قطعی گاز یا محدودیت شدند و مجموعا یک میلیون و ۲۸۴ هزار تن از محصولات به این دلیل از ظرفیت تولیدی پتروشیمی کشور کاسته شد.وی تصریح کرد: بنابراین صنعت پتروشیمی با قیمت‌های جهانی سال گذشته ۶۸۲ میلیون دلار یا ۱۶ هزار میلیارد تومان از محل قطعی گاز زیان یا عدم النفع داشته‌اند.

گاز طبیعی در صنایع فولادی جایگزینی ندارد

دومین صنعت مهمی که از جانب قطعی گاز آسیب می‌بیند، صنعت فولاد است. صنعتی که سال گذشته بیش از ۵۰ روز محدودیت بر آن اعمال شد.

وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن فولاد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر گفت: ما برای توسعه صنعت فولاد نیازمند واحدهای آهن اسفنجی هستیم که نیاز مستقیم به گاز دارد و تأمین آن یک نیاز بزرگ و چالش اساسی در هدف‌گذاری صنعت فولاد است.وی با تاکید بر اینکه اما باید توجه داشت فولاد هیچ جایگزینی بجز گاز طبیعی ندارد، گفت: مثلاً در تولید نیروگاه‌ها می‌شود گاز مایع را جایگزین گاز طبیعی کرد اما در فرآیند تولید آهن اسفنجی به فولاد چون به روش مستقیم است جایگزین دیگری ندارد و گاز برای این صنعت به شدت حیاتی است.

یعقوبی در رابطه با زیان وارده از جانب قطعی گاز در سال گذشته گفت: کل تولید سال گذشته نسبت به سال ۹۹ که آن هم قطعی‌هایی داشت حدود ۲.۲ میلیون تن کاهش پیدا کرد. در واقع در سال ۱۴۰۰ هدف‌گذاری ۳۴ میلیون تومان بود که به حدود ۲۷.۹ میلیون تن رسیدیم یعنی نسبت به هدف حدود ۶ میلیون تن عدم النفع داشتیم.وی افزود: بنابراین طبق قیمت‌های جهانی سال گذشته حدود ۵ الی ۶ میلیون تومان زیان یا عدم النفع از جانب قطعی گاز به صنعت فولاد وارد شد.

تحمیل هزینه ۳۰۰ میلیاردی به صنایع سیمانی

صنعت سیمان بیشتر تابستان‌ها با محدودیت برق مواجه هستند و هرچند در زمستان محدودیتی به آنها اعمال نمی‌شود ولی جایگزینی سوخت آنها با سوخت مایع هزینه‌هایی را به آنها تحمیل می‌کند.

در این رابطه عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن صنفی سیمان ضمن اشاره به اینکه استفاده از مازوت هزینه مضاعفی بر صنایع سیمانی تحمیل می‌کند، گفت: گاز در کارخانه تحویل گرفته می‌شود و مازوت را بایستی در پالایشگاه تحویل بگیریم؛ متوسط هزینه حمل مازوت به کارخانه‌ها ۵۰۰ تومان است که برخی مواقع تا لیتری ۱، ۰۰۰ تومان هم افزایش پیدا می‌کند. اما بطور متوسط به‌ازای هر لیتر، ۵۰۰ تومان هزینه مازاد از کارخانه‌ها دریافت می‌شود که خود نوعی زیان مستقیم است. دبیر انجمن صنفی صنعت سیمان با بیان اینکه بطور کلی سال گذشته ۵۹۰ الی ۶۰۰ میلیون لیتر مازوت مصرف شد که به‌واسطه آن حدود ۳۰۰ میلیارد هزینه مازاد به ۶۵ کارخانه سیمان خاکستری تحمیل شد، تاکید کرد: این در حالیست که هزینه گاز را ۱۵ روز الی یکماه، پس از مصرف پرداخت می‌کنیم اما هزینه مازوت را به‌صورت علی الحساب دریافت می‌کنند و سپس دو الی سه هفته یا یک ماه دیگر حمل کنند.

قطع برق سیمانی‌ها بیشتر می‌شود

رئیس انجمن سیمان ضمن اشاره به قطعی ۱۰۰ درصدی و ۵۰ درصدی گاز در صنایع سیمانی، از احتمال قطعی برق این صنایع از هفته آینده خبر داد و گفت: مازوت به تنهایی نمی‌تواند هوا تهران را آلوده کند. حمید فرمانی در گفت‌وگو با مهر در مورد قطعی گاز صنایع، اظهار کرد: از ۱۸ آبان ماه اعمال محدودیت در مصرف گاز صنایع سیمانی آغاز شده که در برخی از شرکت‌ها قطع کامل و در برخی دیگر محدودیت شدید تا ۵۰ درصد را شاهد بوده‌ایم که به نظر می‌رسد با تشدید هوای سرد محدودیت‌ها بیشتر شود و به سمت قطع کامل گاز حرکت کنیم.

رئیس هیات مدیره انجمن سیمان افزود: با توجه به اینکه سوخت دوم صنایع سیمانی در فصول سرد و هنگام قطع گاز، مازوت است از ماه‌ها قبل مازوت ذخیره شد تا در این ایام استفاده شود؛ بر همین اساس درحال‌حاضر سیمان با مازوت تولید می‌شود و مشکلی در تولید سیمان وجود ندارد. وی ادامه داد: البته آنطور که اعلام شده به احتمال زیاد از هفته آینده اعمال محدودیت برق برای صنایع سیمانی هم خواهیم داشت که احتمال دارد محدودیت‌هایی در تولید ایجاد شود البته تولید متوقف نمی‌شود و مانند تابستان بدون التهاب از این وضع خارج می‌شویم. فرمانی در مورد تاثیر مازوت بر آلودگی هوا، تصریح کرد: در کشور قانون هوای پاک داریم که دستگاه‌های زیادی مخاطب این قانون هستند و باید دید آیا این دستگاه‌ها به وظایف خود عمل می‌کنند یا خیر. وی افزود: مجموع عوامل موجب آلودگی هوای شهر تهران شده است و مصرف مازوت نمی‌تواند به تنهایی این وضعیت را به وجود آورد. رئیس هیات مدیره انجمن سیمان گفت: از سویی دیگر نیز صنایع زیادی در تهران از مازوت استفاده نمی‌کنند و به جز شرکت سیمان تهران، مابقی تولیدکنندگان سیمان با فاصله زیادی از شهر تهران مستقر هستند.

دو جنبه خسارت بار تحمیل سوخت مایع به نیروگاه‌ها

مهم‌ترین هزینه جایگزینی سوخت نیروگاه‌ها با سوخت مایع، عدم النفع ناشی از عدم صادرات آن است.

در سال ۱۳۹۹، مجموعا حدود ۶.۵ میلیارد لیتر گازوئیل و ۳.۵ میلیارد لیتر مازوت در فصل سرد به نیروگاه‌های تحویل داده شده است و به گفته بیگی نژاد، دبیر کمیسیون مجلس شورای اسلامی با فرض هر لیتر گازوئیل ۰.۵ دلار، در این سال بیش از ۱.۵ میلیارد دلار تنها از این محل به کشور زیان خالص درآمدی وارد شده است.

همچنین اعمال سوخت مایع به نیروگاه‌ها بر سودآوری خود نیروگاه‌ها نیز تأثیر دارد. در اینباره سید صادق نیکو سپهر، ع ضو کارگروه سوخت سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق با بیان اینکه نیروگاه‌ها جزو خدمات عمومی است و دولت اجازه نمی‌دهد به واسطه نبود سوخت تولید برق از بین برود، افزود: از نظر صنعت برق مترمکعب گاز و لیتر گازوئیل قیمتش یکی است ۱۰ تومان روی هر واحد است قیمتش هم آن‌قدر کم است که عملاً از نظر اقتصادی فرقی نمی‌کند.

این کارشناس صنعت برق با بیان اینکه با تبدیل سوخت نیروگاه‌ها به سوخت مایع از سه جنبه آسیب می‌بینند، افزود: اولاً زمانی که محدودیت سوخت است رقابت تعطیل می‌شود یعنی کسی که سهمیه گاز دارد و کسی که به او گازوئیل داده‌اند تولید می‌کند و نیروگاهی که گاز ندارد یا گازوئیلش در حالت اضطرار است یا حجم گازوئیلش کم است یا نیروگاه‌هایی در سوخت مازوت مشکل داشتند (همهٔ نیروگاه‌ها نمی‌توانند مازوت بسوزانند) نمی‌توانند تولید کنند و بنابراین فضای رقابتی که با بازار برق ایجاد شده است در شرایط محدودیت سوخت عملاً تعطیل می‌شود.

وی با بیان اینکه قرار است هیات تنظیم بازار برق که مسئول تنظیم‌کننده رقابت در فضای اقتصاد تولید برق است این موضوع را با مجموعه‌ای از قوانین و مقررات مدیریت کنند که نیروگاه‌ها از بابت تأمین سوختشان متضرر نشوند، گفت: وزارت نیرو، هیات تنظیم به خوبی این کار را نکرده است. یعنی عملاً هزینهٔ اضافهٔ ایجاد شده بابت تعطیل شدن رقابت را بر دوش نیروگاه‌ها گذاشته است. در واقع مجموعه قوانین محدودیت سوخت در کشور ما به نوعی است که هزینه فرصت صرف شده از نیروگاه‌هایی که تولید نکردند را به نیروگاه‌ها پرداخت نمی‌کند.

وی در پاسخ به اینکه آیا تولید برق با گازوئیل هزینه بیشتری برای واحد تولیدکننده اعمال می‌کند یا خیر، گفت: بله، هزینهٔ متغیر تولید برق بر اساس واحدی به نام ساعت معادل کارکرد شناسایی می‌شود یعنی به عنوان مثال یک واحد ۳۳۰۰۰ ساعت معادل کارکرد ذخیره دارد، وقتی این ۳۳۰۰۰ ساعت معادل کارکرد را می‌سوزانید باید یک عملیات تعمیرات اساسی روی واحد انجام بدهید دوباره این مقدار در واحد به وجود می‌آید.

سخن پایانی

از طرفی یک سری اتفاقاتی در واحد ساعت معادل کارکرد بیشتری را از واحد می‌سوزاند، مثل کارکردن با گازوئیل. در واقع هر یک‌ساعتی که با گازوئیل کار می‌کند انگار یک و نیم ساعت با گاز کارکرده است. پس به صورت مستقیم هزینه بهره‌برداری از واحدها با سوخت گازوئیل یک و نیم برابر هزینه بهره‌برداری واحدها با سوخت گاز است.

در شرایطی که در فصول سرد بیش از ۸۰ درصد گاز تولیدی کشور صرف شبکه خانگی می‌شود و در شبکه خانگی نیز تنها حدود ۴درصد از این مشترکین در پله‌های پرمصرف ۸تا۱۲ قرار گرفته و میانگین مصرفی۶ برابری در قیاس با مشترکین کم‌مصرف دارند. مشترکین پرمصرفی که اقلیت مطلق از جامعه را تشکیل می‌دهند و در مقایسه با عمده مردمی که مصرفی متعادل از گاز طبیعی دارند، مصرف بسیار بیشتری دارند، ولی مصرف نابه‌جای آنها موجب تحمیل خسارت گسترده‌ای به صنایع می‌شود.

گزارش خبری

متهم اصلی آلودگی هوای کلانشهرها

سرد شدن هوا در کلانشهری همچون تهران همواره با آلودگی هوا همراه بوده است، آلودگی‌این که سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه یکدیگر را مقصر می‌دانند تا بار مسئولیت از گردن خود بردارند.

شروع پاییز و زمستان آلودگی هوای پی در پی به خصوص برای کلان شهرها به دنبال دارد، برخی علت این آلودگی را وارونگی دما عنوان می‌کنند. امااین شرایط موجب شده است تا هر ارگان و سازمانی یک دیگر را مقصر آلودگی هوا بدانند، برخی از رسانه‌ها نیز نوک پیکان علت این آلودگی را به سمت استفاده از بنزین نا مناسب نشانه گرفته‌اند در حالی که به نظر می‌رسد در شرایط کنونی کلان شهرها از بنزین یورو ۴ استفاده می‌کنند و این حجم از آلودگی هوا ریشه در مسئله دیگری دارد؛ یعنی مازوت سوزی.

با سرد شدن هوا و افزایش مصرف گاز در بخش خانگی همواره کارخانه‌های بزرگ و صنایع و حتی نیروگاه‌ها برای جلوگیری از تعطیلی به سمت استفاده از سوخت مایع یعنی گازوئیل و مازوت روی می‌آورند.

سال گذشته بود که مجید چگینی، مدیرعامل شرکت گاز، در واکنش به مازوت سوی صنایع ونیروگاه‌ها گفته بود: در شرایط اضطراری تمام تلاش خود را بر استفاده از گاز خواهیم گذاشت اما اگر شرایط سخت شود، به‌ناچار باید از سایر سوخت‌های مایع نیز در نیروگاه‌ها استفاده شود.

ناگفته نمایند درحال‌حاضر تنها در کشور یک پالایشگاه است که امکان تولید سوخت مازوت کم گوگرد را دارد این سوخت نیز به منظور استفاده نفتکش‌ها و کشتی‌ها راهی سواحل جنوبی می‌شود. پیگیری‌های صورت گرفته از مسئولان ارشد شرکت ملی پالایش و پخش حاکی است با این وجود تلاش برای تولید سوخت مازوت کم گوگرد در حال انجام است.

اما با این حال تنها راه نجات از آلودگی هوا کاهش مصرف گاز در بخش خانگی و تجاری است.

آخرین راه تامین سوخت نیروگاه‌ها

سال گذشته ۱۶ نیروگاه برای تأمین سوخت خود از ابتدای آبان شروع به مازوت سوزی کردند، اکنون این سوال وجود دارد که برنامه‌ای برای تأمین سوخت زمستانی نیروگاه‌ها در نظر گرفته شده است؟ آرش کردی مدیرعامل توانیر در پاسخ به این سوال مهر گفت: برنامه‌ریزی هایی از سمت وزارت نفت و وزارت نیرو مبنی بر بهترین سوخت رسانی در فصل سرد سال وجود دارد.

وی ادامه داد: امیدواریم مانند سال گذشته که توانستیم از زمستان عبور کنیم امسال نیز بدون خاموشی و با همان برنامه سوخت رسانی نیروگاه‌ها انجام شود.

اما چند نکته وجود دارد یکی بحث صرفه جویی سوخت گاز در زمستان است و دیگر نحوه تأمین سوخت نیرو گاه‌ها که اکنون در حال انجام و هماهنگی است. آن چیزی که ما به عنوان شبکه باید رعایت کنیم، رعایت آرایش تولید، به عبارتی بهترین آرایش تولید صرف و صلاح در نیروگاه‌ها از دست مسائلی هستند که باید در شبکه مورد توجه قرار گیرد.

کردی در پاسخ به این سوال که در امسال آیا مازوت سوزی اتفاق می‌افتد یا خیر، گفت: بستگی به نوع مصرف دارد و تمام سعی ما بر این است که نیازی به مازوت سوزی پیدا نکنیم و یا در حداقل خود اتفاق بیافتد به گونه‌ای که هم برق مصرفی کشور تأمین شود و هم سوخت مازوت در آخرین اولویت مصرف سوخت قرار بگیرد، در صورتی که به مرحله مازوت سوزی برسیم همان نیروگاه‌های سال گذشته است.

مازوت سوزی نتیجه مصرف بی‌رویه گاز است

با تمامی این مسائل بد نیست بپرسیم سر منشأ مازوت سوزی چیست؟ دو طیف عمده فکری برای پاسخ به این سوال وجود دارد یکی مردم را نشانه گرفته که به علت مصرف بی‌رویه گاز مجبور به استفاده از سوخت مازوت برای نیروگاه‌ها شده‌ایم و دیگری دولت را که برای چنین روزی تدابیر لازم را در نظر نگرفته است.

رضا نجفی منش رئیس کمیسیون تسهیل کسب و کار اتاق نیز در رابطه با این موضوع به مهر می‌گوید: ایران نخستین یا دومین کشور دارنده ذخایر گازی جهان هستیم. اگر مصرف گاز را در داخل منطقی کنیم، امکان صادرات گاز و درآمد بیشتر برای ما وجود دارد.

وی علت استفاده از سوخت مازوت را استفاده بی‌رویه از گاز می‌داند و در رابطه با این موضوع می‌گوید: یکی از مشکلاتی که با مصرف بی‌رویه گاز برای صنایع به وجود می‌آید قطع شدن سوخت گاز و روی آوردن به سوخت‌های جایگزین مثل مازوت است. صنایع ما در تابستان با کسری برق و در زمستان با کسری گاز مواجه هستند و به تازگی مشکل کمبود آب هم به آن اضافه شده است.

رئیس کمیسیون تسهیل کسب وکار اتاق بازرگانی استان تهران با تاکید بر اینکه ما برای رسیدن به رشد و توسعه باید به صنایع خود توجه ویژه‌ای داشته باشیم ادامه داد: در صورتی که برعکس عمل می‌کنیم و با قطع کردن سوخت آنها راندمان تولید را پایین می‌آوریم.

اصرار به مازوت‌سوزی با وجود هشدارهای جهانی

با وجود دستورالعمل سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۲۱، به هزینه اقتصادی آلودگی هوا اشاره شده و جلوگیری از آلودگی هوا جزئی از حقوق اساسی شهروندی بر شمرده است.

در این گزارش با اشاره به تأثیر آلودگی هوا بر سلامت افراد و برشمردن خطرات و تهدید آن برای کودکان و سالمندان آمده که سالانه تعداد افرادی که بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند از میزان مرگ و میر ناشی از تصادفات رانندگی، استعمال دخانیات و ابتلاء به بیماری ایدز بالاتر است و بر این اساس حدود مجاز آلاینده‌های هوا برای شش آلاینده شاخص از جمله «ذرات معلق»، «دی‌اکسیدنیتروژن» و «دی‌اکسید گوگرد» به‌طور قابل ملاحظه‌ای سخت‌گیرانه‌تر و برای این آلاینده‌ها کاهش حدود مجاز سالیانه تا ۵۰ و ۷۵ درصد در نظر گرفته شده است و نسبت به این موضوع هشدار داده و باید در این راستا اقدامات و تدابیر جدی در نظر گرفته شود، اما نه تنها چنین اقدامی صورت نگرفته است بلکه سال گذشته مازوت سوزی زود تر از هر زمان دیگری آغاز شده بود که این مسئله خود جای سوال دارد.

با توجه به شرایط پیش رو به نظر می‌رسد دولت باید دو راه کار را در دستور کار خود قرار دهد اول با اعمال نظام پرداخت یارانه‌ای به صورت پلکانی اقدام به اصلاح الگوی مصرف در بخش گاز کند و از سوی دیگر با درآمد حاصله از این بخش به سمت احداث واحدهای تسویه مازوت و گازوئیل در پالایشگاه‌ها کند که پیگیری‌های صورت گرفته نشان می‌دهد این اقدام توسط وزارت نفت در حال انجام است.